1833. No. 89.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 5 NOVEMBER.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, brengt ter kennis van de geconcerneerde personen, dat op heden, invorderbaar gesteld, en tot voorschreven einde afgezonden zijn, de primitieve Patentkohieren voor de navolgende Gemeenten in het arrondissement:
Leeuwarden: Dockum
Sneek: Warga, Roordahuizum, Workum, Langweer, IJlst, Rauwerd, Hindelopen, Oosterzee, Oosterwierum, Sloten, Oppenhuizen, Balk, Lemmer, Koudum en Grouw.
Heerenveen: Rottevalle, Beetsterzwaag, Oudega, Nijehaske, Wolvega, Oosterwolde, Noordwolde, Joure en Ureterp; van de dienst 1833, en dat men tegen verkeerde of te hooge aanslagen, welke er in voormelde kohieren van het Patentregt mogten bestaan, of wordt verondersteld, zich bij reclame zal kunnen voorzien, mits dezelve in behoorlijken vorm ingerigt, en met de vereischte bijlagen gemunieerd, uiterlijk vóór of op den 15 Februarij 1834 worden ingediend bij den Heer Controleur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen in de divisie van Controle waarin de aanslag is geschied. *De Staatsraad, Gouverneur,*
Leeuwarden, den 31 October 1833. VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

OOSTENRIJK.

WEENEN, *den* 22 *October.* De aangelegenheden in het westen nemen een duister aanzigt; of men het manifest der Koningin al goedkeure, zoo vreest men echter dat het haar zwaar zal vallen de partijen ten onder te brengen. Er zal daarom nog wel eenige tijd verloopen, eer *Isabella* door alle Hoven zal erkend zijn, want de ervaring heeft geleerd, dat men daarmede zich niet overijlen moet. De Spaansche gezant, de graaf *Compuzano*, heeft wel reeds aan het Keizerlijk Hof de troonbestijging der jonge Koningin genotificeerd, doch echter tot dusverre de gebruikelijke credentialen niet ingediend. Dit kan slechts dan geschieden, wanneer de erkenning der jonge Koningin gegeven is.

Uit Italie is een courier aangekomen, van wien men nog niet weet wat hij heeft aangebragt. Uit hoofde der politieke verwikkelingen zijn onze fondsen zeer flaauw; ware het niet uit die oorzaak, zouden zij integendeel zich zeer goed houden, want met opzigt tot de inwendige aangelegenheden des lands, en den gang der administratie, blijft bezwaarlijk iets te wenschen over. Het onvermoeide streven van onzen beminden en vereerden Monarch om zijne volkeren gelukkig te maken, wordt door het best gevolg bekroond; ook is door de buitengewone gebeurtenissen, welke wij sints eenige jaren beleefd hebben, geen land minder dan de Oostenrijksche Monarchie getroffen geworden. Allerwege, waar de Monarch zich in de provinciën vertoond heeft, werd hij met eene onbeschrijfelijke geestdrift ontvangen, en in de residentie worden maatregelen verordend om hem bij zijnen terugkeer op het feestelijkst in te halen.

In het personeel der hoogere militaire administratie zijn, zegt men, eenige veranderingen voorhanden; onder anderen spreekt men van de benoeming des generaals *Radetzky* tot den post van president van den hoogen krijgsraad. Deze benoeming, meent men, zal de voorbode van gewigtige reformen in de armee zijn. Indien deze benoeming werkelijk geschiedt, zoo kan men ook wel het gerucht voor zekerheid aannemen, dat Prins *Philip von Hessen-Homburg* den graaf *Radetzky* in Italie zal vervangen. Gezegde prins wordt onder de meest bekwame generaals der Oostenrijksche armee gerangschikt, en was ook in 1826 en 1828 met de gewigtigste diplomatische zendingen belast.

Met ongeduld wacht men tijdingen uit 's Hage, en hoopt men dat vorst *Felix von Schwartzenberg* in zijne zending gelukkig zijn en de Belgische kwestie eindelijk eenmaal vereffend worden zal. Zij behoort echter niet meer tot de vraagstukken van den eersten rang, en heeft ten gevolge der groote gebeurtenissen die zich in het Pyreneesch-Schiereiland, voorbereiden, veel van haar gewigt verloren. De handelstand, die voornamelijk op beursnoteringen het oog houdt, heeft echter zijne blikken gestadig op Belgie gevestigd, en ziet gretig naar elke van daar te ontvangen tijding uit.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den* 28 *October.* Omtrent de zamenspanning, welke in Griekenland zoude ontdekt zijn, wordt thans in een berigt uit Munchen, van den 23 October gemeld, dat dezelve zich schijnt te bepalen bij eene poging, om twee leden des regentschaps van het bestuur te doen verwijderen, en daarna Koning *Otto* voor meerderjarig te doen verklaren, ten einde op deze wijze den vorst onmiddellijk onder de leiding der thans ontevredene factie te stellen. Van de personen, die in deze bedenkelijke kuiperij de hand hadden, waren er 24, onder welke ook *Colocotroni* en *Koliopulos*, gearresteerd. Voorts spreekt men van onlusten in het Noorden van Griekenland.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 28 *October.* Uit Toulon wordt van den 16 October gemeld, dat in de geschutgieterij aldaar groote drukte heerscht, zijnde men onophoudelijk met het gieten van kogels, bommen en dergelijke bezig. De van deze oorlogsbehoeften in die zeehaven bijeengebragte voorraad zou reeds genoegzaam zijn, om een te velde trekkend leger van 50,000 man van al het noodige te voorzien. Men brengt deze toebereidselen in verband met eene onderneming, die in het volgende voorjaar tegen Constantine, in het rijk van Algiers, zou worden uitgerust. Het aantal der Fransche oorlogschepen, die op dit oogenblik in de Middellandsche Zee dienst doen, bedraagt niet minder dan 40, zonder de stoombooten mede te rekenen. Daartoe behoort de vloot in den Griekschen Archipel, onder den admiraal Hugon, die uit 3 linieschepen, 2 fregatten, 2 korvetten, 6 brikken en 3 gabarres bestaat. De overige schepen, ten getale van 16, waaronder verscheidene kleinere zijn, bevinden zich alle op de kust van Algiers.

Men heeft ten hove groote toebereidselen gemaakt voor het bal, hetwelk, bij gelegenheid van het verblijf van Prins *Leopold*, op het kasteel der Tuillerien zal worden gegeven. Men heeft, zegt men 6000 personen uitgenoodigd, en daaronder 600 officieren van de nationale garde. — Deze burgermagt zal ook, bij die gelegenheid, en wel op den 3den, door den Koning in oogenschouw worden genomen.

Volgens berigten uit Weenen van den 19 dezer, was de hertogin *van Berry* den 14den te Leoben in Stiermarken aangekomen, alwaar zij door *Karel X* en hare kinderen verwacht werd. De Koning zoude den 19den de terugreis naar Praag aanvaarden, maar de hertogin *van Berry* zou te Leoben blijven, tot dat wegens haar toekomstig verblijf de noodige bepalingen gemaakt waren.

Van den 29*sten.* „ Men verneemt, dat het oogmerk van de zending van den heer *Mignet* naar Spanje heeft bestaan in het onderhandelen over de erkenning van het gezag van dona *Maria* door de Regentes, en over het aanvragen van Fransche hulptroepen door dezelve, indien de opstand ten voordeele van don *Carlos* zich mogt uitbreiden, en dat hij in allen deele is geslaagd.

„ De berigten, op heden uit het Zuiden ontvangen, doen vreezen, dat de worsteling nog langer kan duren dan men hier ter stede heeft verondersteld. De insurgenten hebben eene poging aangewend, om Pampelona te vermeesteren; dezelve is mislukt, doch Briviesca is in hunne handen gevallen. De officiële berigten luiden niet zeer gunstig, doch de Fransche tusschenkomst is voor als nog onnoodig, te meer daar don *Carlos* zich nog niet in persoon heeft vertoond, of durven vertoonen.

„ Men maakt zich inmiddels dezerzijds gereed; te midden van November zal het observatie korps gereed en vereenigd zijn. — Men organiseert op de grenzen ook reeds caders van Spaansche constitutionelen, waaronder des noods Franschen uit den omtrek kunnen worden opgenomen. *Valdez*, verzekert men, is gereed, om naar Spanje te vertrekken, zoodra de Regentes iets bepaalds aan de liberalen wil toegeven.

„ De maarschalk *Maison* moet eerlang naar Petersburg vertrekken, zoo men meent, met bijzondere instructien wegens Spanje en Belgie."

Uit een brief uit Lissabon, is het volgende overgenomen:

„ Het leger der Miguellisten bezet thans Santarem, en deszelfs omstreken, doch men veronderstelt niet, dat zij zich daar voortdurend zullen vestigen, omdat het land geene genoegzame hulpmiddelen oplevert voor het onderhoud der krijgslieden en van de ongewapende ingezetenen van beiderlei kunne, die don *Miguel* gevolgd hebben, en wier aantal omstreeks 2000 schijnt te bedragen. De van Peniche uitgetrokkene afdeeling onder *Bernardo de Sa*, is van Obidos af het land doorgetrokken, zonder ergens tegenstand te ontmoeten, en bevindt zich nu nabij den vijand, en op het punt om zich met de hoofdmagt van den generaal *Saldanha*, wiens hoofdkwartier thans te Ponte d'Asseca is, te vereenigen. Men gelooft, dat binnen weinige dagen eene nieuwe en beslissende ontmoeting tusschen de beide legers zal plaats hebben.

„ Men moet erkennen, dat de vijand zijnen aftogt naar de thans door hem bezette stellingen met buitengewoon beleid heeft verrigt, of er moet van onzen kant de een of andere domme streek begaan zijn. Met uitzondering van eenige guerillas, *waarvan de manschappen meest allen dadelijk zijn afgemaakt*, is toch niet het geringste gedeelte zijner magt afgesneden. Het verlies des vijands bij dezen terugtogt bestaat dus alleen in de gekwesten, die zich in de hospitalen van Lumiar en Loures bevonden, en in eenige achterblijvers, die door onze ruiterij gevangen zijn genomen. Gedurende den geheelen terugtogt zijn naauwlijks 100 man en een half dozijn officieren naar onze zijde overgeloopen. De Miguellisten hebben alle hunne pakgoederen en artillerie gered, doch een goeden voorraad kogels en grenaten achtergelaten.

„ Ik bevond mij den 17den te Cartaxo, alwaar toen het hoofdkwartier van den generaal *Saldanha* gevestigd en al zijne artillerie bijeen was. Hij verwachtte het overige zijner magt uit Lissabon, en ik heb werkelijk, bij mijne terugreis naar die stad, het meerendeel dezer troepen ontmoet. Bij het rijden door de vette en uitgestrekte weiden langs den Taag, in de nabijheid van Azambuja, zag ik met genoegen eenige duizenden stuks hoornvee rustig grazen; hebbende de vijand waarschijnlijk geen tijd gehad, om dit vee weg te drijven.

Den 18den hoorde men hier duidelijk aan den kant van den Taag het kanonvuur, en het is nu zeker, dat vier onzer kanonneerbooten, in eene kreek op den linker-oever van den Taag, nabij Salvatierra (en dus eenige uren beneden Santarem) door den vijand afgesneden zijn, en dat hij daarbij 50 krijgsgevangenen heeft gemaakt.

Men verhaalt, dat don *Miguel* eene proclamatie aan zijn leger heeft uitgevaardigd, houdende, dat hij naar Tras-los-Montes (in het noorden van Portugal) wil terug trekken, om daar van de menigvuldige hulpmiddelen, die zijn oom *Karel V* (de infant don *Carlos*) te zijner beschikking wil stellen, gebruik te maken.

„ Twee schepen zijn hier uit Engeland aangekomen met omstreeks vijf honderd nieuw aangeworven manschappen, onder den majoor *Kelly*."

Uit andere berigten blijkt nog, dat terstond na den aftogt der Miguellisten, de groote waterleiding van Alcantara hersteld is, zoo dat den 14den alle fonteinen te Lissabon weder van water waren voorzien. Uit den omtrek werden toen levensmiddelen in overvloed daarheen gebragt. Don *Pedro* stond, volgens een der berigten, den 19den gereed, om uit Lissabon naar Santarem te vertrekken, in de hoop, dat de generaal *Saldanha* de Miguellisten reeds uit hunne stellingen aldaar zoude hebben verdreven.

Van den 30*sten.* Het ontbreekt steeds aan volledige en zekere opgaven, omtrent de bewegingen en hulpmiddelen der beide oorlogvoerende partijen in Spanje. — De meening, dat het gevecht nabij Tolosa, hetwelk den 22sten moet hebben plaats gehad, en waarbij de troepen der Koningin de bovenhand schijnen behouden te hebben, echter den toestand van hare partij weinig verbeterd heeft, schijnt bevestigd te worden door een uit Bayonne medegedeeld berigt, volgens hetwelk de junta van eerstgenoemde stad, den 24sten naar St. Sebastiaan zoude geweken zijn. Intusschen zijn nog geene berigten omtrent nadere gevechten in die streek medegedeeld.

Het Fransche bestuur heeft bevolen, dat de Spaansche Carlisten, die zich aan de zuidelijke grenzen mogten vertoonen, ten einde in Frankrijk eene schuilplaats te zoeken, ontwapend en naar het binnenland gezonden zullen worden.

Toen onze troepen naar Spanje trokken, om *Ferdinand* op zijnen troon te herstellen, zeide *Lodewijk XVIII* aan dezelve: *„ Soldaten, er is niemand onder U, die in zijne patroontasch geen maarschalkstaf draagt."* — Zie hier eene lijst van al de maarschalken, die uit de gelederen onzer soldaten tot den rang van maarschalk zijn geklommen, en die genoemde Koning deze woorden hebben doen zeggen: *Angereau*, hertog van Castiglione, zoon van een fruitverkooper te Parijs; *Bernadotte*, Koning van Zweden, zoon van eenen advocaat te Pau; *Berthier*, Prins van Neufchatel en Wagram, zoon van eenen concierge van het hotel van oorlog; *Bessières*, hertog van Itrie, zoon van een burger van Preissac; *Brune*, zoon van een advocaat van Brives; *Jourdan*, zoon van eenen burger te Limoges; *Kellerman*, hertog van Valmy, zoon van een burger te Straatsburg; *Lannes*, hertog van Monte-Bello, zoon van een verwer uit Lectoure; *Lefebre*, hertog van Dantzick, zoon van eenen huzaar uit Rouffach; *Masséna*, Prins van Esling, zoon van eenen herbergier uit Nice; *Moncey*, hertog van Conegliano, zoon van een advocaat uit Besançon; *Mortier*, hertog van Treviso, zoon van een koopman uit Cateau-Cambresis; *Murat*, Koning van Napels, zoon van eenen herbergier uit Bastide, bij Cahors; *Ney*, Prins van de Moskowa, zoon van een kuiper uit St Louis; *Oudinot*, hertog van Reggio, zoon van een koopman uit Bar; *Perignon*, zoon van een burger uit Grenoble; *Serrurier*, zoon van een burger uit Caen; *Soult*, hertog van Dalmatie, zoon van een landman uit St. Amand; *Suchet*, hertog van Albuffera, zoon van een fabrikant uit Lyon; *Victor Perrin*, hertog van Belluno, winkelknecht uit Troyes.

Van den 31*sten.* Eene depêche van Bayonne, onder dagteekening van den 29 dezer, meldt dat de generaal *Saarsfield*, na den pastoor *Merino* en de overige Karlistische benden te hebben geslagen, den 27sten te Miranda binnengerukt en dat hij op Vittoria en Bilbao aantoog, alwaar hij den 28sten werd verwacht. Deze tijding was van wege het Consulaat van Frankrijk te St. Sebastiaan naar Bayonne gezonden.

De tijdingen uit Spanje per courier ontvangen luiden min gunstig voor de zaak der Koningin, maar de telegraaf van Bayonne kondigt het op den 27sten te Miranda binnenrukken van den generaal *Saarsfield*, en diens togt op Bilbao aan. Gelukt het dezen generaal zich van deze laatste stad meester te maken, welke als de ontvlammingshaard des geheelen opstands te beschouwen is, zal er voor de partijders van don *Carlos* geenerlei kans om wel te slagen overblijven.

Edoch, wat men nog niet weet, is de getalsterkte der troepen, aan welker spits *Saarsfield* in de provincien van het Noorden is binnengerukt. Zij wordt begroot op 5000 man, die, met de strijdkrachten, over welke de kolonels *Cartagnos* en *Jaureguy* te beschikken hebben, 7 a 8000 zullen uitmaken. Het is niet veel, indien het waarheid is, dat de opstandelingen meer dan 15,000 man gewapend hebben, maar ofschoon de troepen der Koningin zoo min in getal zijn, zal hunne krijgstucht gemakkelijk voorzien in hetgeen zij te dien aanzien te kort schieten.

Intusschen wenden de legitimisten alle mogelijke middelen aan, om don *Carlos* in de openbare meening te verheffen. Gisteren strooiden zij uit, dat die Prins te Cordova was aangekomen en vele notabelen aldaar zich rondom hem hadden geschaard. Dit gerucht heeft luttel grond van waarschijnlijkheid, want het Gouvernement zoude eerder dan de Karlisten, daarvan tijding per telegraaf hebben bekomen, en lieden die beweren wel onderrigt te zijn, verzekeren dat het nog onbekend is werwaarts don *Carlos* zich heeft begeven. Intusschen vermoedt men, dat het Spaansche Gouvernement daarvan meer weet dan het zeggen wil, want indien don *Carlos* zich nog op de westergrens van Spanje bevond, zoude hetzelve van dien kant de observatie-armee niet hebben gedund, en *Saarsfield*, in stede van in Biscaje terug te trekken, zoude aan de spits zijner troepen zijn gebleven om in Spanje de bewegingen van don *Carlos* in toezigt te houden.

De *Indicateur de Bordeaux* berigt uit Bayonne, dd. 26 October:

De Insurgenten van Alava hebben versterking naar Navarre gezonden en op dit oogenblik bevinden zich 3000 man te Puenta de la Reyna om den kolonel *Lorenzo* op te wachten, welke uit Pampeluna met 1500 man tegen hen opgerukt is. Een ander gedeelte der Insurgenten van Alava is op la Riosa aangerukt en heeft zich van de lakens in de fabrijk van Ecazay meester gemaakt. De opperhoofden der opstandelingen hebben den fabrikanten bons voor de betaling afgegeven.

Castilie is in eenen zoodanigen staat van gisting, dat men ieder oogenblik, zonder verwonderd te zijn, zoude kunnen vernemen, dat die provincie geheel in opstand is. De geestelijkheid althans slaat de handen ijverig aan het werk. Ook in naburige provincien was de geestelijkheid meer dan ooit werkzaam om eenen opstand te bewerken. De heer *Miguet*, welke dezen morgen alhier is aangekomen, heeft de in Castilie heerschende gisting der gemoederen niet ontveinsd.

Men verzekert dat een groot gedeelte der insurgenten van de vallei van Boston, de wapenen nederleggen.

BELGIE.

BRUSSEL, *den* 29 *October.* Den 28 October heeft het bestuur der registratie en der Domeinen te Laeken doen verkoopen het jagt van de Prinses *Marianne der Nederlanden*.

Mejufvr. *Kinds*, die onder het getal personen behoort, aan welke door de commissie tot de tentoonstelling eene zekere somme gelds is toegekend, onder den titel van aanmoediging, heeft verklaard, dat zij dat geld niet begeert.

Er worden dagelijks gevangenen in *des Petits-Carmes* gebragt; onder deze telt men den heer *W*...., taalmeester, geboortig te Dublin, doch thans in Brussel woonachtig. Daarentegen breken er van tijd tot tijd gevangenen uit. In den nacht van den 20 op den 21 October zijn er te Namen nog 3 uitgebroken, door middel van aan elkander gebonden lakens.

De abt *Helsen* (stichter der nieuwe Katholijke Kerk te Brussel,) heeft laatstleden Zondag voor de vierde maal eene predicatie gehouden. Men heeft daarbij denzelfden toevloed van hoorders opgemerkt, als de vorige maal. De abt heeft ditmaal tegen den ongehuwden staat der priesters gesproken, en daarna eerst in het Vlaamsch, en vervolgens in het Fransch, eene mis gelezen. De goede orde is door niets gestoord geworden. Men verzekert, dat de heer *Helsen* door zijne volgelingen een verzoekschrift wil laten teekenen om voor de uitoefening zijner nieuwe eeredienst de Augustijner-Kerk te verwerven, waarin tot 1830 de Protestanten hunne godsdienst-oefening hielden.

Uit Gend schrijft men van den 26 October: „ Wij vernemen, dat al de ontvangers in Belgie de gestrengste order hebben gehad, om den 25 dezer al hun geld te komen storten. Deze storting komt overeen met het vertrek van Vorst *Leopold* naar Parijs, hetwelk den 26sten heeft plaats gehad. Welligt had hij reisgeld benoodigd, daar schoon-papa tot nog toe vergeten heeft den beloofden bruidschat te zenden."

Uit Luxemburg berigt men van den 26 October:

„ De Luxemburgers hebben niet de minste ongerustheid gevoeld bij het lezen van eenen voorgewenden brief uit Keulen, door een Fransch dagblad opgedischt en door de Belgische bladen overgenomen, waarin men van eene vereeniging spreekt van het Duitsche gedeelte van het Groot-Hertogdom met het hertogdom van den Neder-Rijn. De bron van dat berigt scheen geschikt om elk gerust te stellen, doch weldenkenden begrepen al spoedig, dat het eene verzonnene tijding was, die geen geloof verdient. De onderhandelingen nopens Luxemburg zijn vooreerst geschorst, en de kwestie van verdeeling van dat Groot-Hertogdom is verre af van beslist te zijn."

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 29 *October.* Men spreekt weder van eene aanstaande en vrij aanzienlijke vermindering van de thans nog in werkelijke dienst zijnde troepen; inzonderheid, wat betreft het wapen der schutterij.

Van den 31*sten.* Het adres der Staten-Generaal, in antwoord op de openingsrede van Z. M. den Koning, hetwelk door de beide Kamers met *eenparige stemmen* is aangenomen, is heden den Koning aangeboden. Hetzelve luidt als volgt:

„ SIRE! Indien het voor de vertegenwoordigers der zoo trouwe als edelgezinde Nederlandsche natie altijd belangrijk is, U. M. in hun midden te aanschouwen en uit hoogstdeszelfs mond plegtige mededeelingen te ontvangen, zoo ondervonden wij dit te levendiger, bij de hagchelijke onzekerheid, waarin het dierbaar Vaderland door eenen zamenloop van ongehoorde omstandigheden blijft verkeeren, en waarin telkens de uitzigten op eene gewenschte uitkomst falen. Wanneer wij toch den gang der buitenlandsche aangelegenheden, volgens de door U. M. ons bekend gemaakte stukken, gadeslaan, dan geven ons deze hiervan de droevige bevestiging. — Deed zich nog voor de opening onzer vorige vergadering de hoop op, om aan onzen bezwarenden toestand een einde te zien, hoe verdween die, gedurende dezelve, bij de zoo onregtvaardig tegen ons in vollen vrede aangewende dwangmiddelen; en werd bij het ophouden daarvan die hoop, door het weder aanknoopen der onderhandelingen, andermaal opgewekt, hoe smartelijk was het, te vernemen, dat slechts door nieuwe zwarigheden aan U. M. toegevendheid en verlangen naar voleindiging werd beantwoord.

„ Bemoedigend is intusschen het terugzigt op het voorbeeldig geduld, den onwankelbaren moed en de veelvuldige opofferingen der natie, bij den druk welken zij zoo onverdiend leed. Met zelfvoldoening ziet zij op het waardige gedrag haren zee- en krijgslieden, dat zelfs bij vijanden hoogen roem verwierf. Het was de vervulling van eenen heiligen pligt en een natuurlijk uitvloeisel tevens van het Nederlandsch karakter, om zoo veel mogelijk het lot der slagtoffers van den onregtmatigsten aanval te helpen verzachten. Eigen kracht en zelfsstandvastigheid waren het, welke die natie gedurende de laatste jaren bewaarden voor bezwijken onder de onverklaarbare miskenning harer regten; eendragt, gegrond op vertrouwen en eerbied voor wet en orde, hielden haar staande, ook zonder vreemde ondersteuning. Te midden der beroeringen des tijds heeft zij getoond wat een eenstemmig volk vermag, wanneer het de handhaving geldt zijner teederste belangen. Niet vruchteloos zal dit zijn, al mogten ook de berekeningen der buitenlandsche staatkunde onze regtmatige verwachting te leur stellen. — Wij blijven nogthans de hoop voeden, dat door het wijs beleid der regering, waaraan zich het volk bij voortduring getrouwelijk aansluit, eene billijke en spoedige schikking, welke meer en meer behoefte is geworden, onze betoonde standvastigheid, en U. M. onvermoeide zorgen voor de eer en welvaart des Vaderlands, zal bekroonen, en dat wij alzoo ten laatste die aannemelijke afdoening zullen zien tot stand gebragt, waarvan ons de jongste mededeelingen van U. M. nogmaals gunstige voorteekenen aanwezen.

„ Dankbaar erkennen wij met U. M. den zegen aan hoogstdeszelfs huis ten deel gevallen door de geboorte eener telg van den Prins *der Nederlanden.* De innig aan dat huis verbondene natie verblijdt zich over deze gelukkige gebeurtenis.

„ Het strekt ons tot opbeuring, dat bij gevaren en verongelijkingen van buiten, onze binnenlandsche aangelegenheden nog voldoende uitzigten opleveren, dat de landbouw dit jaar over het algemeen gezegend was; de volksvlijt zich uitbreidde, en de handel en scheepvaart zich na de plaats gehad hebbende stremming weder spoedig verlevendigden. Ook verblijdden ons de mededeelingen door U. M. gegeven wegens de verknochtheid der ingezetenen van alle onze volkplantingen aan het moederland, en wegens den voorspoedigen toestand der Oost-Indische bezittingen, wier welvaart op onzen eigenen, krachtig moet terugwerken.

„ Aangenaam was ons de verzekering, dat U. M. regering voortgaat met de invoering van doelmatige vereenvoudigingen in het binnenlandsch bestuur. Deze toch leiden niet alleen tot eene verbetering in de orde van beheer ten behoeve der ingezetenen en der belangen van gewesten, steden en gemeenten, maar zij kunnen en moeten tevens die bezuinigingen bevorderen, welke vooral ook in verhouding tot den staat onzer geldmiddelen dringend noodzakelijk zijn.

„ Wij erkennen de aanhoudende zorg van U. M. voor het belangrijk vak van het openbaar onderwijs. Moge het daaraan steeds beantwoorden, op dat Nederland, ook in dit opzigt, deszelfs verworven roem handhave, en de beoefening van wetenschappen en kunsten, welke te midden der wapenen ijverig werd voortgezet, bij voortduring gewenschte vruchten drage.

„ Mogten wij ons met den afloop des vorigen winters, die onze zee- en rivier-waterkeeringen onbeschadig liet, geluk wenschen, zoo moeten wij de gevolgen der jongste stormen betreuren, waardoor gewigtige dijkwerken fel werden geteisterd.

„ Wij hebben met de grootste belangstelling vernomen, hetgeen U. M. ons omtrent den toestand der geldmiddelen aankondigde. Wij hopen en vertrouwen, dat naar mate de voortduring van de buitengewone omstandigheden, waarin wij ons nog bevinden, onzeker blijft, geëvenredigde zorg zal worden aangewend, om ook de buitengewone uitgaven, welke die omstandigheden vorderen, tot het hoogstnoodige te beperken. Uit dit oogpunt vooral, zagen wij met genoegen het verleenen van groote verloven bij het leger, waarvan wij de voortzetting en uitbreiding, zoo veel onze toestand gedoogd, wenschelijk achten, als een geschikt middel om, zonder de verlamming onzer strijdkrachten, het hooge doel van bezuiniging der buitengewone geldmiddelen en teruggave der ingezetenen aan hunne gewone werkzaamheden te bereiken.

„ Wij zullen de aangebodene begrootings-wetten met de meeste zorgvuldigheid overwegen, daarbij inzonderheid het oog vestigende, zoo wel op de instandhouding van het openbaar crediet als op het minst mogelijk bezwaar der ingezetenen bij een welgeregeld en gelijkmatig werkend stelsel van belastingen.

„ De nationale wetgeving zal van nieuws een onderwerp onzer beraadslagingen uitmaken. Wij zullen de voorstellen van U. M. dienaangaande met naauwkeurigheid onderzoeken, ten einde dit hoogstgewigtig werk zijner voleindiging nader worde gebragt.

„ Sire! de Staten-Generaal hernieuwen wederom de plegtige verzekering van ijverige medewerking tot bevordering van 's Rijks belangen. Ook zij wenschen vurigtijk, dat deze zitting niet voorbij ga, zonder ons den eindpaal te doen bereiken van onzen onzekeren toestand.

„ Met kalmte inmiddels bestendig voortgaande, en van het verlangen doordrongen, om, in volkomene overeenstemming met U. M., tot het heil hunner landgenooten mede werkzaam te kunnen zijn, zullen zij, even als U. M. met een onbepaald vertrouwen op den Allerhoogste, de toekomst verbeiden, die Nederland beschoren is."

Aan de commissie der beide kamers, welke met de aanbieding van dit adres belast is geweest, heeft Z. M., na voorlezing van hetzelve, hoofdzakelijk geantwoord:

„ Ik ontvang met genoegen het adres, door de Staten-Generaal met eenparigheid
„ van stemmen aangenomen.

„ Die eenparigheid toont mij het eenstemmige der gevoelens, waarop ik durfde re-
„ kenen. Zij zal mij tot een prikkel strekken, om te blijven waken voor de vrijheid,
„ de waardigheid en de wezenlijke belangen der natie. Ik reken verder op dezelve,
„ en hoop, dat wij, door de ondersteuning der Voorzienigheid, betere tijden mogen
„ te gemoet gaan, en zullen blijven ondervinden de kracht der spreuk onzer vaderen:
„ *Eendragt maakt magt.*"

In de zitting van heden zijn door de commissie tot de verzoekschriften de navolgende verslagen gedaan:

1°. Op een verzoekschrift van eenige eigenaars van kleine huizen te Amsterdam, waarvan de huurwaarde geene 80 gulden bereikt, die zich beklagen over de bepaling van art. 24, § § 3 en 4 der wet van 29 Maart 1833 op het personeel, waarbij zij, als eigenaars, verpligt worden om die belasting voor de vier eerste grondslagen voor de huurders derzelve huisjes te voldoen. Zij beweren dat het strijdig is met hunne burgerregten, verpligt te worden voor hunne natuurgenooten te betalen; dat het nu reeds voor hen zeer moeijelijk is om de huurpenningen te inkasseeren, en in geval van wanbetaling, den nalatigen huurder het pand te doen ruimen; dat hunne inkomsten aanzienlijk waren verminderd, terwijl de grondlasten waren verhoogd; dat er vele panden onverhuurd bleven, en dat, indien de eigenaars, ten aanzien dier perceelen welke nog gelukkig verhuurd waren, genoodzaakt wierden de belasting voor de [illegible] er, in dat geval, voor de eigenaars niets anders zoude overschieten, dan [illegible] ningen te sluiten. De commissie stelt der Kamer voor dit verzoekschrift ter [illegible] doen nederleggen.

2°. Op een adres van de staten van Vriesland, welke, — uitgaande van de [illegible] zaak dat hun gewest te hoog in de grondbelasting is aangeslagen, en vreezende dat [illegible] de beraadslagingen over de verdeeling dier belasting voor 1834 de uitkomsten van het kadaster welligt niet tot eenigen grondslag zouden kunnen worden genomen, — zich daaromtrent tot de vergadering wenden, ten einde, bij de verdeeling tusschen de provincien van de grondbelasting over 1834, of de kadastrale uitkomsten tot eenigen grondslag zouden mogen worden gelegd, of wel (wanneer deswege alsdan nog moeijelijkheden mogten bestaan) de aanslag der provincie Vriesland over 1834 met zoodanige som zoude worden verminderd, als bij het gouvernement is erkend dat die provincie is overbelast, of de bestaande bezwaren op eene andere wijze zouden mogen worden weggenomen. En vermits nu de inhoud van dit verzoekschrift uitsluiten de speciale en wel geldelijke belangen raakt van de provincie Vriesland en hare ingezetenen, en art. 151 der grondwet aan de provinciale Staten vergunt om zoodanige bijzondere belangen van hun gewest bij den Koning en de staten-generaal voor te staan: zoo maakte de commissie geene zwarigheid om ten aanzien van het onderhavige verzoekschrift de nederlegging ter griffie aan de kamer voor te stellen.

3°. Op een geschrift van zekeren *De Pestiaux* (in de Fransche taal opgesteld en uit Charleroi geteekend), waarvan de inhoud betrekking schijnt te hebben tot de gedragingen der procureurs-generaal en des Konings te Brussel, Charleroi en Luik te zijnen opzigte, doch overigens zoo duister is, dat daaruit niet wel iets anders schijnt te kunnen worden opgemaakt, dan dat de zaken, daarbij behandeld, ten eenen male liggen buiten den kring der beoordeeling van Hun Ed. Mog. En vermits nu dit stuk, geschreven in eene vreemde taal, en ingediend door een persoon van welken het niet blijkt dat hij ingezeten des Rijks zoude zijn, geen verzoek hoegenaamd bevat, zoo acht de commissie zich verpligt om ten opzigte van dit geschrift, hetwelk blijken draagt van in zins verbijstering geschreven te zijn, aan Hun Ed. Mog. voor te stellen over te gaan tot de orde van den dag.

Overeenkomstig het voorstel der commissie, wordt nopens dit laatste stuk overgegaan tot de orde van den dag; terwijl de twee andere verzoekschriften ter griffie zullen worden nedergelegd, en de verslagen, op verzoek van eenige leden, gedrukt.

Blijkens de hier te lande ontvangen Javasche berigten, tot den 16 Mei loopende, was men toen aldaar van de gebeurtenissen in het moederland tot het einde des vorigen jaars, en dus ook van de heldhaftige verdediging en eindelijke overgave van het kasteel van Antwerpen onderrigt, waarvan alle de bijzonderheden aan onze landgenooten in de overzeesche bezittingen blijkbaar de hoogste belangstelling hebben ingeboezemd. Ook kende men er de belemmeringen, die van de zijde van Groot-Brittannie en Frankrijk tijdelijk aan de Nederlandsche scheepvaart zijn in den weg gelegd, ten gevolge waarvan door de Indische regering eene publicatie was uitgevaardigd, waarbij aan de autoriteiten in Neerlandsch Indie gelast wordt, tot wederopzeggens toe, geene uitklaringen te verleenen aan schepen onder Nederlandsche vlag varende en naar eene der havens van Europa bestemd. Voorts was bij een besluit van den gouverneur-generaal en rade, van den 24 April, bepaald, dat in alle hoofdplaatsen van residentien op Java en Madura schutterijen, in rustende en actieve onderscheiden, zouden worden zamengesteld.

Dezelfde Javasche Couranten deelen een niet onbelangrijk overzigt mede van den handel, die gedurende het jaar 1832, onder Nederlandsche vlag, met Canton in China gedreven is. Het blijkt daaruit, dat gedurende dat jaar met drie schepen (de *Batavier*, *Jeannette Philippine* en *Anthony*) te Canton regtstreeks uit Nederland is ingevoerd voor eene waarde van 50,419 Spaansche matten aan koopwaren, namelijk: voor 48,640 Spaansche matten aan Polimiten, en de overige som aan katoenen en jenever; terwijl met de zelfde schepen voor eene waarde van 503,000 Spaansche matten aan thee en 5,645 Spaansche matten aan andere koopwaren, zoo als gember, cassia, rottingen en lakwerk, regtstreeks naar Nederland is uitgevoerd. Van Java is, met 10 onder Nederlandsche vlag varende schepen, voor eene waarde 457,128 Spaansche matten, te Canton ingevoerd, waaronder voor 224,250 aan rijst, 40,975 aan tin, 36,000 aan vogelnestjes, enz. Uit Canton is met 7 dier schepen, over Manilla en Singapoere, naar Java uitgevoerd, voor eene waarde van 148,000 Spaansche matten, waaronder voor 22,800 aan zijden stoffen, 13,000 aan Chineesch linnen, 30,000 aan amfioen, 40,000 aan papier, ivoor, lakwerk, enz. Ten aanzien van den handel op China in het algemeen, leest men in eene der Javasche Couranten het volgende:

„ Een staat van den opium-handel te Lintin (aan den ingang van de rivier Canton) doet zien, dat niettegenstaande de verbodswetten in het Hemelsche Rijk, er echter, gedurende het jaar 1832, eene hoeveelheid van 21,062½ kisten opium, begroot op eene waarde van 13,917,426 Spaansche matten, voor den invoer is afgeleverd.

„ De Engelschen deden verscheidene pogingen om met de Noordelijke havens van China verbindtenissen aan te knoopen. Het Chineesch gouvernement had hiertegen scherpe bevelen aan de gouverneurs der kustprovincien afgevaardigd. De invoer van opium te Lintin bewijst intusschen, hoedanig aan deze bevelen door de ambtenaren de hand gehouden wordt.

ZWOLLE, den 31 October.

Uit het op den 22 ll. geformeerde zestal van Predikanten, is gisteren een drietal gemaakt, waarop geplaatst zijn de weleerw. Heeren ter Haar, de Meijier en Boeles. Heden is daaruit beroepen de Weleerw. Heer P. Boeles, Predikant te Noorddijk.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 28 October, het tjalkschip *de Hoop*, kapt. H. D. Bakker, ledig van Amsterdam. — Den 29 en 30 dito niets. — Den 31 dito het kofschip *Jacoba Catharina*, kapt. D. L. Kuipers, met Hout van Noorwegen; het kofschip *IJpeus*, kapt. H. de Weerd, Jr., met Granen van Lubeck. — Den 1 November het kofschip *Concordia*, kapt. H. J. Nagel, met Zout van Liverpool; de kofschepen *Gezina*, kapt. B. A. Visser; *Jan Fredrik*, kapt. H. H. Kok; de smakschepen *de Vrouw Anna*, kapt. U. E. Pot; *Jeltina*, kapt. L. P. de Vreede; *de Vrouw Elisabeth*, kapt. J. H. Cappen en het tjalkschip *de twee Broeders*, kapt. B. H. van der Werff, alle zes met Hout van Noorwegen. — Den 2 dito het smakschip *Anna Sophia*, ledig van Amsterdam.

Uitgezeild: Den 27 October het schonerschip *Northam*, kapt. D. Charrosin, met Boter naar Londen; het schonerschip *Antje*, kapt. K. Welger, ledig naar Amsterdam. Den 28 en 29 dito niets. — Den 30 dito de tjalkschepen *Susanna*, kapt. W. Mulder en *de Hoop*, kapt. H. D. Bakker, beide met Stukgoederen naar Hamburg; het kofschip *Petrus Ludovicus*, met Ballast naar Liverpool. — Den 31 dito het sloepschip *Preston*, kapt. W. Greets, met Boter naar Londen.

MENGELWERK.

DIEFSTAL ONDER FERWERD.

In den vroegen morgen van den 20 Maart 1833, omstreeks vier uren, was de dienstmeid van Sjoukje Klazes Hogendijk, Weduwe Johannes Jacobs Meekma, boerin onder Ferwerd woonachtig, met name Aukje Pieters de Vries naar buiten gegaan, even nadat de arbeider was binnen gelaten, en bemerkte dat het dien nacht sterk gesneeuwd had, maar zag ook tot hare verwondering, dat die sneeuw was plat getrapt. Zij ging daarop om het huis en ontdekte dat het buitenvenster van de middelkamer was uitgeligt en tegen den muur gezet, dat nog een ander venster open stond en het schuifraam was opgeschoven. Van deze bevinding gaf zij dadelijk kennis aan de boerin, en deze opgestaan zijnde, begaven zij zich beide naar de middelkamer, alwaar zij het aldaar staande en steeds goed gesloten kabinet geopend vonden, en de daarin aanwezige laden uitgehaald. — Deze onderzoekende, vermistte de boerin uit eene derzelve een kartonnen doosje met drie strengen gouden ketting, eene streng zware gitten in goud, drie strengen gitte koralen met een gouden slot en een gouden vingerring. — Uit eene andere lade was weggenomen een gouden kroontje met een beeldje; — ongeveer 600 Guldens aan goud geld en 700 Guldens in gerande drieguldens en Zeeuwsche rijksdaalders: onder uit het kabinet vermistten nog twee spaarpotten der kinders, waarin ongeveer 60 Gulden, en boven uit het kabinet een zilvere beugel en haak.

De diefstal dezer goederen had onder volgende omstandigheden plaats gehad. Nadat de daders onder het venster hadden trachten door den muur te breken, hetwelk echter niet gelukt was, hebben zij met een ijzeren anker uit de schuursmuur de bovenhaak van het houten buitenvenster uitgewrongen, en hetzelve uitgeligt; — daarna het andere venster open gemaakt, twee ruiten in het schuifraam stukken geslagen en dit vervolgens open geschoven; — hierdoor naar binnen geklommen had men met een oud stuk beitel, welke men in het kabinet had achter gelaten, de deklijst daarvan afgeligt, de kram van het slot uitgewrongen en dus de deuren open gemaakt. Ook had men van kaarslicht gebruik gemaakt, blijkbaar uit een hoopje koemest, op de tafel voorhanden, waarin de kaars scheen gestaan te hebben en 't welk met [illegible] was bedrupt, alsmede uit een papiertje met zwavel besmeerd, gediend hebbende [illegible] de kaars aan te steken, terwijl de grijpe, op den mesthoop behoorende, bij [illegible] ster was gevonden.

De arbeider Cornelis Andries Teitsma had made bespeurd, dat de in dien nacht versch gevallen sneeuw om het huis was plat getrapt, doch was eerst in 't denkbeeld, dat dit door de huisgenooten zoude zijn geschied; evenwel had hij, den bovenknecht Paulus Ruurds Rijpma wekkende, dezen daarnaar gevraagd, en op diens ontkenning de opmerking gemaakt of het dan wel goed zoude wezen; doch de andere trachtte hem zijne ongerustheid uit het hoofd te praten, toen zij, door de boerin geroepen, eensklaps den diefstal gewaar werden. Zij werden dadelijk uitgezonden om de prent der voetleesten in de sneeuw na te volgen, en zoo doende op het spoor der dieven te geraken, hetwelk zij in aller ijl, zonder zelfs hunne klompen voor schoenen te verwisselen, bewerkstelligden, en ook al dadelijk, over den brug der hieminge gekomen, de prent van *vier* personen in de sneeuw hebben ontdekt. — Dit spoor, 't welk zij volgden, liep eerst naar Blija, vervolgens den weg op naar Hogebeintum, en dezen verlatende ging het langs het zomerpad naar Blija, voorts naar Oosterbeintum, en over de Heskampen naar Ligtaard. Achter dit dorp was bij een overzet het schuitje, dat aan deze zijde der vaart had gelegen, nu aan de andere zijde, waarmede dus die personen moeten zijn overgevaren, daar de voetsporen zich hier weder, toen Teitsma en Rijpma aan den overkant kwamen, van alle vier vertoonden. Dit spoor volgende, kwamen zij eerst op het pad naar Dokkum, toen weder naar den kant van den Hoogen Brug, en dezen overgegaan zijnde, bemerkten zij dat het spoor langs den trekweg naar Rinsumageest liep. Men kon zien dat zij een' omweg hadden gemaakt, om een tolhek te vermijden, hetwelk het vermoeden versterkte, dat men op het regte spoor der daders zich bevond. Ondertusschen waren de beide knechten tot de gedachten gekomen, of welligt zekere *Andries Aedes Grasma*, die tot aan den vorigen Kerstijd bij hunne boerinne als tweede knecht had gewoond, en destijds, onder voorgeven van zijne moeder te gaan bezoeken, naar de Rottevalle vertrokken en niet weder was terug gekomen, niet een der daders zoude kunnen zijn. Op dit denkbeeld kwamen zij om twee redenen: vooreerst door de overtuiging, dat alleen iemand met de plaatselijke aangelegenheid naauwkeurig bekend, zoodanig den diefstal kon hebben gepleegd of daarbij geholpen, en ten tweede, uithoofde die persoon met zijn regter voet naar buiten overgaande, juist zoodanig eene prent in de sneeuw moest afdrukken, als duidelijk door hen bij voortduring onder de sporen werd waargenomen.

Ook de Weduwe Meekma had, van den eersten schrik bekomen, en nadat de knecht en arbeider vertrokken waren, bij zich zelven overdacht, dat *Grasma*, eenigen tijd bij haar gewoond hebbende en stil weg gebleven zijnde, wel aan den diefstal schuldig kon zijn, daar hij meermalen in de gelegenheid was geweest om te zien, op welke plaats zij haar geld en kleinodien bergde, maar te meer, daar hij niet tot de eerlijkste lieden van zijn soort behoorden, waarvan hij enkele proeven had gegeven.

Teitsma en Rijpma volgden het spoor tot den Valom, alwaar zij in de herberg eenige ververschingen hadden gevraagd, hun hoogst noodig wegens de zeer vermoeijende dagreize, welke zij met ijver en belangstelling hebben volbragt. Den Kastelein Gerrit Wijbes van der Veen, tevens Veldwachter van de Grietenij Dantumadeel zijnde, 't geen zij toevallig ontdekten, deelden zij alles mede en ook hun vermoeden op *Andries Aedes Grasma*. — Daarop besloot de Veldwachter, een knap en fiksch man, behulpzaam te zijn tot opsporing der daders en begaf zich met de beide knechts op reis, almede het voetspoor van vier personen volgende tot Zwaagwesteinde. Nu bespeurden zij, aan den handwijzer, op het einde van den Valomsterweg gekomen, dat er zich aldaar één persoon van de drie overigen moest hebben afgescheiden, dewijl daar ter plaatse het spoor zigtbaar was links van drie en regts van een persoon. — Toen zijn zij het spoor der drie personen gevolgd tot aan den noordkant van den straatweg tusschen het Zwartkruis en Koten, en, hoewel door het wegsmelten der sneeuw de voetstappen niet meer konden onderscheiden worden, zijn zij echter tot de Rottevalle doorgegaan, alwaar de verdachte *Grasma* zich ergens moest ophouden.

Nadat men hen berigt had dat die jongen zich bij zekere Trijn Haijes, in de wandeling bekend onder naam van Trijn van Ochend, moest ophouden, begaven zij zich derwaards en binnengetreden zijnde vonden zij hem bij het vuur zitten. Men zag blijkbaar zijne ontsteltenis, hoorde hem van tijd tot tijd zuchten en in die verwarring had hij hun ook *goeden morgen* in plaats van *goeden avond* gewenscht. Zij hebben daarop dezen persoon gearresteerd, welke vervolgens naar Leeuwarden is gebragt en, voor den Officier van justitie gekomen, ontkend heeft iets van den gepleegden diefstal te weten.

In deze gesteldheid van zaken werden er vier Justitiedienaren, Sterkenburg, Stopâtie, Kortrijk en Vlastra gelast om naar de daders van dezen diefstal alle mogelijke nasporingen te bewerkstelligen, en op hunne vermeende woonplaats een zoodanig onderzoek te doen, als tot ontdekking der waarheid en in het belang der justitie nuttig zou kunnen wezen. Deze vernamen bij hunne komst te Rottevalle dat men het daarvoor hield, dat de personen van *Jacob Jelmers Slotegraaf*, zijn zoon *Jelmer Jacobs*, en *Hendrik Gerkes van der Tuin* wel aan dien diefstal handdadig zouden zijn of ten minsten daarvan kennis dragen, want niet alleen dat zij ter slechter naam en faam stonden, maar men had ook opgemerkt dat zij in den Dingsdag namiddag, vóór den nacht des gepleegden diefstals (19 Maart) tusschen vijf en zes uren, twee aan twee, en wel de oude *Slotegraaf* met *Grasma*, en des eersten zoon met *van der Tuin* langs onderscheiden wegen waren uitgegaan. Bij dezen en genen, daarop opmerkzaam, ontstond oogenblikkelijk het vermoeden, dat in dien nacht er wel wat zou kunnen voorvallen. De ontdekkingen der Justitiedienaren waren van dien aard, dat er genoegzame grond was de drie bewuste personen in veilige bewaring over te brengen. Bij hun verhoor voor den Officier van Justitie, wisten zij van den diefstal niets en hadden zich op den gedachten Dingsdag bezig gehouden met boompjes voor den straatweg te zoeken naar den kant van Groningerland. — Hunne afzonderlijke opgaven deswege stemden geenszins overeen, en het was in deze en ook voor den Regter ter Instructie afgelegde verhooren duidelijk merkbaar, dat, hoewel zij eenige afspraak met elkander mogten hebben gehad, niet te min de leugenachtige opgave van hun alibi dadelijk in het oog viel.

Andries Aedes Grasma werd andermaal door den Officier van Justitie verhoord en deze kwam nu tot de bekentenis, dat hij met de drie genoemde personen den diefstal had gepleegd. Hij was, zoo hij zelde, door den ouden *Jacob Jelmers Slotegraaf* verleid, want die had wel eens tegen hem gesproken om tot verbetering hunner armoedige omstandigheden eens wat fortuin te zoeken, en bij die gelegenheid dan gevraagd naar *dikke*, bedoelende rijke boerinnen, en zoo ook het gesprek gebragt op de Boerin, bij welke hij gewoond had; dat hij toen verhaald had, dat zij eene groote boerderij bezat, en zeer welgesteld moest wezen. Daarop gaf hij in zijn verhoor een verslag van den weg welken zij genomen hadden op den Dingsdag middag om naar Ferwerd te reizen, en, aan de boerenplaats van de Weduwe Meekma gekomen, op welk eene wijze alles was gebeurd. Hij had de drie overigen de middelkamer der boerin aangewezen en was met *van der Tuin* op schildwacht gezet; de oude *Slotegraaf* en zijn zijn zoon hadden de vensters gebroken en het raam opgeschoven, daarna een zak met geld en een doosje uit het kabinet gekregen, voorts waren zij uit het venster geklommen en toen allen spoedig vertrokken.

De door hun opgegeven reisroute was dezelfde als waarheen de prent in de sneeuw Teitsma en Rijpma had geleid, en op raad der mededaders was *Grasma* bij den handwijzer, als den korsten weg naar zijn verblijf, van hen afgegaan. De oude *Slotegraaf* was kort na dat *Grasma* te huis gekomen was bij hem gekomen, om hem te verwittigen, dat ten huize van zijnen zoon de buitverdeeling zoude plaats hebben. — Slechts driehonderd guldens in grof zilvergeld was onder de vier dieven verdeeld en nu moest *Grasma*, dit was het bevel hem gegeven, zijn aandeel dadelijk in den grond begraven in een bosch digt bij het huis van zijne zuster. Dusdanig was de bekentenis van *Grasma*, maar de drie overigen bleven bij hunne ontkentenis volharden, en niets van het gestolene was bij hen of in betrekking tot hen gevonden.

Een aantal getuigen werden gehoord, en ter bevestiging van hetgeen door den beschuldigden *Grasma* was beleden geworden bleek het, dat in den avond van den 19 Maart en in den vroegen morgen van den twintigsten of alle vier de genoemde personen te gelijk, of afgezonderd van elkander in de rigting en op den weg hier voren omschreven waren gezien en door sommigen erkend geworden, — dat een der getuigen, wonende te Kuikhorne tot bijzonder kenteeken wist aan te geven, dat de oudste der vier personen lichte schiere kousen, van boven met donker garen aangebreid, had aangehad, welke zeer kenbare kousen de oude *Slotegraaf* nog tijdens het verhoor dezer getuige droeg, en niet kon nalaten, in zijne gevangenis teruggekomen, ze te verwenschen; — dat mede op den weg van Rinsumageest, welke zij moeten langs gegaan zijn, is gevonden het kartonnen doosje, waarin zich de gouden ketting, gitten en koralen der bestolene boerinne hadden bevonden, en vele andere omstandigheden meer, die de sterkste vermoedens tegen de beschuldigden opleverden.

Voor den Regter ter Instructie bleef *Grasma* bij zijne eenmaal afgelegde bekentenis, zelfs in tegenwoordigheid der beide *Slotegraven* en *van der Tuin* volharden, doch deze ontkenden even sterk immer deel aan eenigen diefstal bij de Weduwe Meekma te hebben genomen. Zoo ontkende ook de oude *Slotegraaf* dat hij in den avond van den 20 Maart bij de zuster van Pieter Klazes Loonstra, onder Surhuisterveen woonachtig, was geweest, om dezen laatsten om te koopen, in weerwil dat deze tegen hem als getuige was opgetreden, en onder eede bevestigde dat *Slotegraaf* hem afzonderlijk verzocht hebbende te spreken, een vijfgulden stuk had vertoond en aangeboden, indien hij, des vereischt wordende, zou willen getuigen, dat hij den vorigen avond met hem Loonstra in gezelschap was geweest, welk voorstel echter dadelijk van de hand werd gewezen.

Na eene volledige instructie dezer procedure, werden de stukken naar 's Hage overgezonden en de beschuldigden in crimineele hechtenis gesteld, uit hoofde de Regtbank, [illegible] voor genoegzaam gevestigd hield, dat *Jacob Jelmer Slotegraaf* en zijn [illegible] zich hadden schuldig gemaakt aan diefstal, gepleegd in den nacht van den 19 op den 20 Maart 1833 ten huize van Sjoukje Klazes Hogendijk, Weduwe Johannes Jacobs Meekma, boerinne, wonende onder Ferwerd, en zulks door middel van uit- en inwendige braak en inklimming; — dat wijders *Hendrik Gerkes van der Tuin* en *Andries Aedes Grasma* zich hadden schuldig gemaakt aan medepligtigheid aan dezen diefstal, de laatste door aanwijzing en beiden door op de wacht te staan.

De oude *Slotegraaf* was reeds in den jare 1821 ter zake van het plegen van twee diefstallen met verzwarende omstandigheden tot drie jaren tuchthuisstraf veroordeeld geweest.

Door het Hoog Geregtshof echter werden zij allen als Hoofddaders in staat van beschuldiging gesteld en aan het Hof van Assises verwezen, om in de maand Augustus ll. te worden teregt gesteld.

Bij het verhoor voor den President van het Hof van Assises, ingevolge art. 293 van het Wetboek van strafvordering te houden, bleef *Andries Aedes Grasma* weder geheel bij zijne vorige verklaringen, en de drie overige beschuldigden kwamen ook tot volledige bekentenis, zeggende te voren niets dan logens te hebben verhaald. *Jacob Slotegraaf* had met zijnen zoon het venster opengebroken, was daarin geklommen, zij hadden beide aan het kabinet de braak gepleegd en zoo den diefstal voltooid, terwijl *van der Tuin* en *Grasma* op schildwacht gezet waren.

Op den dag der Teregtstelling, den 20 Augustus 1833, zijn ook de beschuldigden bij hunne bekentenis gebleven; onderling evenwel was er nog al verschil van opgave in deze of gene omstandigheden, doch genoegzaam was uit het een en ander op te maken, dat *van der Tuin* en *Grasma* door den ouden *Slotegraaf*, als kundig en doorslepen in zijn vak, waren aangezocht en tot dezen diefstal aangespoord, terwijl de jonge *Slotegraaf* met den vader in naauwe betrekking stond, wat hunne slechte daden betreft. En er was ook bijna geen twijfel aan dat *van der Tuin* en *Grasma* een zeer gering deel van de buit hadden ontvangen, terwijl nog daarenboven de beide aanleggers elkander weder hadden bestolen, en de Oude de zak met goudstukken heimelijk voor zich alleen behouden had. — Van alle deze kostbaarheden is niets ontdekt, hoezeer dan ook de meeste nasporingen deswege zijn in het werk gesteld en zelfs op de plaatsen alwaar volgens aanwijzing der beschuldigden, het gestolene zoude begraven en verborgen zijn, nog een afzonderlijk onderzoek heeft plaats gehad.

De beschuldigden werden allen schuldig verklaard aan het plegen van den diefstal door middel van uit- en inwendige braak en inklimming, en zulks ten opzigte van *Jacob Jelmers Slotegraaf*, na reeds te voren wegens misdaad te zijn veroordeeld geweest, ten gevolge waarvan deze werd veroordeeld tot geeseling met den strop om den hals aan de galg vastgmaakt, tot het brandmerk en tuchthuisstraf voor 12 jaren. *Jelmer Jacob Slotegraaf* werd gecondemneerd tot geeseling en tuchthuisstraf voor acht jaren. en *Hendrik Gerkes van der Tuin* en *Andries Aedes Grasma*, beiden tot tepronkstelling en confinement in een tuchthuis, de eerste voor zeven en de tweede voor vijf jaren. Dit arrest, daar geen gebruik van het middel van cassatie was gemaakt, is dadelijk aan de beschuldigden ten uitvoer gelegd, en de bewoners der ommestreken, waar zij hun domicilie plegen te kiezen, verheugen zich over den geruster en toestand waarin zij thans verkeeren.

HANDSCHRIFTEN VAN HUYGENS.

In de Bibliotheek der Leijdsche Universiteit bevindt zich eene verzameling van Handschriften, aan dezelve in der tijd vermaakt door CHR. HUYGENS, Uitvinder der Slingeruurwerken, welke eenige jaren geleden aanzienlijk vermeerderd is door eene verzameling van brieven door de gebroeders CONSTANTIJN, CHRISTIAAN en LODEWIJK HUYGENS aan elkander geschreven, welke verzameling door Z. M. onzen Koning aan de Leijdsche Bibliotheek ten geschenke is gegeven. Deze Handschriften behelzen, onder anderen, zeer belangrijke bijdragen tot de kennis van den staat der Wis- en Natuurkundige Wetenschappen in de 17de eeuw; maar, om het wetenswaardige uit dezelve aan het licht te brengen, werd, behalve een taai geduld, eene diepe en uitgebreide kennis gevorderd der Wiskunde. De vereeniging dezer beide eigenschappen heeft den Heer P. J. UYLENBROEK, buitengewoon Hoogleeraar in de Natuur- en Sterrekunde te *Leijden*, in staat gesteld, aanvankelijk een gedeelte van dien Wiskundigen letterschat in het licht te geven, bestaande uit twee bundels, waarvan de eene brieven behelst van CHR. HUYGENS, LEIBNITZ en DE L'HOSPITAL, de andere Aanmerkingen en Ophelderingen van den Uitgever, waarin dan weder onuitgegevene brieven van andere Wiskundigen uit dien tijd zijn ingevlochten. De titel van het werk luidt dus: *Christiani Hugenii aliorumque Seculi XVII virorum Celebrium exercitationes mathematicae et philosophicae, ex Manuscriptis in Bibliotheca Academiae Lugduno-Batavae servatis edidit P. J. Uylenbroek etc.*, dat is: *Wiskundige en philosophische oefeningen van Chr. Huygens en andere beroemde mannen van de 17de eeuw, uit Handschriften van de Bibliotheek der Leijdsche Hooge School, uitgegeven door* enz. Het werk, in 2 Deelen in 4to, is op de Koninklijke Drukkerij te *'s Hage* gedrukt, en mag, ook als een voorbeeld van uitnemende typographische uitvoering geroemd worden. Hoezeer titel, voorrede, ophelderingen en al wat van den Uitgever is, in het Latijn zijn geschreven, zijn echter de brieven der wiskundigen zelve in het Fransch, zoodat ook de beoefenaars der Wiskunde die het Latijn niet verstaan, hier de denkbeelden van de beroemdste wijsgeeren van dien tijd, over de Differentiaal- en Integraal-rekening, bij hare eerste uitvinding, en andere onderwerpen van dien aard, door hen zelven voorgesteld kunnen leeren kennen.

's WERELDS LOON.

De Vrienden van den ongelukkigen JOSEPH LANCASTER, den beroemden grondlegger der zoogenaamde Lancaster-scholen, die in Noord-Amerika in groote armoede leeft, hebben het voornemen om zich aan de Regering te wenden; ten einde hem in Canada landerijen worden afgestaan, waarop hij met zijn huisgezin het noodig levensonderhoud kan vinden. Eene inschrijving om hem eene jaarlijksche lijfrente te verschaffen heeft slechts 300 p. st. opgebragt. De leerlingen van de Lancaster-school te Derby komen op de lijst voor, voor 1 p. st. 1 sh. 7½ d.!

De zeer kundige en volijverige FRIDRICH ARENDS, gedurende vele jaren getrouw ambtenaar bij het Auricher Ambt, schrijver van verdienstelijke werken, zoo als over de Watervloeden, de Veranderingen der Kusten langs de Noordzee, over de Conrebberswegen, over Statistiek, Geologie en Natuurkunde, die sedert zijn twaalfde jaar door eene ziekte stokdoof, en door zijnen volstandigen en moeijelijken arbeid in oude Charters en papieren zeer slecht van gezigt is geworden, moest, na het treurig afsterven zijner vrouw en meer rampen, op zijn vijftigste jaar, ten einde in zijn onderhoud te kunnen blijven voorzien, als Landbouwer naar Noord-Amerika vertrekken!

De Vervolgen hierna.

. Getrouwd:
Groningen,
den 29 October 1833.
Mr. G. L. FEIJENS, en
C. M. VAN LOO.

. Te Harlingen, beviel op den 28 October 1833, ten huize van deszelfs Ouders, zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, MARIA GROTE, Echtgenoot van
DOUWE H. DE BOER.

PS. Familie en Bekenden, gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

. Op den 28 October 1833, is van een MEISJE bevallen, hetwelk weinige uren na de geboorte overleed: CORNELIA ALMA, Huisvrouw van A. ALMA, Notaris te Bergum.

. Mijne geliefde Echtgenoot, VROUKJE HENDRIKA PAAUW, beviel heden van eene DOCHTER.
J. R. VEEN VALCK.
Kampen, den 28 October 1833.

. Heden is mijne geliefde Echtgenoot, JELLINE DIDERIKE WIERDSMA, gelukkig verlost van eene welgeschapene DOCHTER.
Mr. J. SCHIK.
Leeuwarden, den 29 October 1833.

MIDLUM, den 1 November 1833. Heden beviel van eenen Zoon, CATHARINA HUIDEKOPER, geliefde Echtgenoote van
JAN J. HUIDEKOPER. [illegible]

, Heden morgen verloste van een' welgeschapen Zoon, FOLKJE ZETSTRA, geliefde Echtgenoot van W. WESTRA.
Heerenveen, den 2 November 1833.

, Verheugden wij ons den 15 der vorige maand, over de geboorte van eenen Zoon, heden wierden onze Onderharten diep gewond, door deszelfs vroegtijdigen dood.
Leeuwarden, F. H. LUIKING.
den 25 October 1833. P. LUIKING, Geb. SEVENSMA.

, Het Dochtertje, over welks geboorte wij ons den 21 dezer dankbaar verheugden, werd ons heden tot onze groote droefheid door den dood ontrukt.
Franeker, JOHs. RIJPMA.
den 28 October 1833. S. RIJPMA, Geb. WENNING.

, Het behaagde de Alwijze Voorzienigheid, heden avond tot onze innige droefheid, aan de gevolgen van het roodvonk van slechts 5 dagen, van ons weg te nemen, ons hartelijk geliefd Dochtertje, TRIJNTJE, in den jeugdigen ouderdom van bijna 6 jaren. Zwaar valt ons deze slag, maar hopen in Gods wijzen wil te berusten.
Berlikum, K. HOOGTERP.
den 29 October 1833. J. HOOGTERP, Geboren WIJTEMA.

, Heden morgen ten half acht ure overleed, in den ouderdom van ruim 69 jaren, mijn Broeder, KLAAS ARJENS WASSENAAR, Erfgezeten, Assessor bij het Grietenij Bestuur van het Bildt, Volmagt van het Oud Bildt en Oud Lid der Provinciale Staten van Vriesland. M. A. WASSENAAR.
St. Jacobi Parochie, den 30 October 1833. *Mede namens de verdere Familie.*

Staat van de Middelprijzen der Granen en andere Objecten, welke in de tweede helft der maand October 1833, ter Markt der Stad Leeuwarden zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt, zonder eenige belasting:

Tarwe, Witte	f 5 - 60	de Mudde.	Vleesch,	Koe	0 - 28	het Pond.
Rogge,	4 - 70	———		Kalfs	0 - 24	———
Gerst, vroege	2 - 85	———		Schapen	0 - 20	———
Boekweit,	3 - 55	———	Varkens-vleesch,	Versch	0 - 29	———
Haver,	2 - 10	———		Gerookt	0 - 42	———
Erwten, Groene	6 - 00	———	Aardappelen,		0 - 75	de Mudde.
Erwten, Graauwe	8 - 75	———	Zaad,	Kool	10 - 00	———
Boter,	f 0 - 81	het Pond.		Lijn	9 - 50	———

Accordeert met het Register der Middelprijzen, den 1 November 1833.
De Burgemeester, THIJS FEENSTRA.

De Prijs der Boter te Leeuwarden, den 1 November 1833, f 31 : 00. — Grove Kaas f 11 : 50 à f 13 : 00.
De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe was dien zelfden dag: Rogge f 154 : 50 het Last. — Tarwe f 6 : 83 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, DEN 2 NOVEMBER 1833.

NEDERLANDEN.				Gebl.
Werkel. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pct.	$49\frac{7}{16}$	$49\frac{5}{8}$	$49\frac{7}{16}$
Dito dito	5 „	$92\frac{7}{8}$	$93\frac{1}{8}$	93
Uitgestelde Schuld ...				
Kansbiljetten van dito.	f	22	$22\frac{1}{16}$	22
Amort. Sijndicaat	$4\frac{1}{2}$ pct.	$86\frac{7}{8}$	87	$86\frac{7}{8}$
Dito dito	$3\frac{1}{2}$ „	$70\frac{1}{8}$		
Schatkistbiljetten	6 „	$102\frac{1}{4}$	$102\frac{1}{2}$	$102\frac{1}{2}$
OorlogsLasten	5 „	100		
Leening 1831	6 „			
Handel-Maatsch.	$4\frac{1}{2}$ „	94		
FRANKRIJK.				
Ins. Grb. p. 22 Junij	3 pct.			
ENGELAND.				
Ins. Grb. p. 13 Mei	3 pct.			
SPANJE.				
Perp. R. Emissie Am.	5 pct.	$59\frac{7}{8}$	$60\frac{1}{4}$	$60\frac{1}{8}$
Dito dito à f 1000.	3 „			
Cert. Osy&C. en Leg.	4 „			
Uitgest. 3 pct. Schuld		$12\frac{1}{8}$		
Cortes Bons te Lond.	5 „	$17\frac{3}{8}$	18	$17\frac{1}{2}$
Engelsche Uitgestelde.		$11\frac{1}{2}$		
NAPELS				
Certific. bij *L. & B.*	5 pct.			
Dito bij *Falconn.&C.*	5 „			
Leen. te L. bij Roths.	5 „			

RUSLAND.				Gebl.
Obl. *H.* 1798 en 1816	5 pct.	$100\frac{7}{8}$		
Obl. *Hope* 1828 en 29	5 „	101		
Cert. dito 1831 en 33	5 „	$91\frac{7}{8}$	92	$91\frac{15}{16}$
Obl. te Londen	5 „			
Cert. te Hamburg	5 „			
Inschrijving in Assig.	6 „			
Certificaten van dito	6 „			
POLEN.				
Aand. met Lot. fl. 100.	f			
PRUISSEN.				
Aand. met Lot. R. 50	f			
OOSTENRIJK.				
Aand. met Lot. f 100	f			
Dito dito f 250.	4 pct.	-		
Metalliek	5 pct.	$92\frac{1}{16}$	$92\frac{3}{16}$	$92\frac{1}{8}$
Dito te Lond. gen.	5 „			
Dito	$2\frac{1}{2}$ „			
W.-Bank bij *Goll&C*	5 „			
Dito	4 „			
Cert. Stadsb. bij dito	$2\frac{1}{2}$ „			
Ween. Bank-Actien	3 f			
DENEMARKEN.				
Negot. te Londen.	3 pct.			
BRAZILIEN.				
Neg. bij Roth.	5 pct.	$66\frac{3}{4}$	$66\frac{7}{8}$	

Brazil. van 100 £st. $66\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; blaauwe Grieken van 100 £st. 22; van 300 £st. 21, $\frac{1}{4}$; van 500 £st. $21\frac{1}{4}$; onbepaalde Coupons f $4\frac{3}{8}$ à $\frac{1}{2}$; roode Grieken van 100 £st. $22\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$; Cortes van 1020 £st. $17\frac{1}{4}$; van 510 £st. 18, $17\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$; van 170 £st. 17; Coupons $8\frac{1}{2}$, 8 pCt.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD DOCKUM, gedenken publiek, bij strijkgeld, te verkoopen:
59 IPEN STAMBOOMEN en 20 ABEELEN, staande op twee Dwingers van den Stadswal aldaar.
Wie daaraan gading maken, komen op Zaturdag den 9 November aanstaande, des voormiddags ten 9 ure, op den Stadswal, of ten huize van *Andries Feenstra*, Kastelein bij de Aalzumerpoort te Dockum.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdagen den 6 en 13 November 1833, bij de beschrijving en eindelijke toewijzing, telkens des avonds ten 6 ure, in het Logement van *Douwe Minnema*, publiek veilen:
Een uitmuntend PAN- en ESTRIKWERK, met deszelfs staande BLOKSHOUT, OVEN en TURFSCHUUR, de daarbij zijnde modern betimmerde HUIZINGE en ZOMERHUIS, WONINGEN of GEBOUWEN, WAGENHUIS of plek GRONDS, staande en gelegen zoo aan de Zontsloot, als op den Liemendijk en het Baantjers Pad binnen Harlingen, en aldaar gekwoteerd met wijk B, no. 127, 128, 126, 129, 130 en 141, in diervoege alles wordt bewoond, gebruikt en gepossideerd bij de eigenaren *Gerrit* en *Jan Paulus de Boer*. Het Fabrijk met aanbehooren, des daags na de eindelijke toewijzing, en de Huizinge op den 12 Mei 1834, vrij te aanvaarden.

PUBLIEKE VERHURING.

De Griffier P. VAN EIJCK, te Joure, last hebbende van zijne principalen, zal, ten overstaan van een daartoe bevoegd beambte, publiek, in eenen zitdag, doch bij provisionele en finale toewijzing, voor den tijd van vijf aaneenvolgende jaren (zonder eenige kosten ten laste der Huurders) presenteren te verhuren:
1. Eene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHURE cum annexis, *Lugtenveld* genaamd, de Landen groot ongeveer 55 bunder, alle Greide, zijnde de Huizinge gekwoteerd met no. 15, staande en gelegen onder den dorpe Westermeer, aan den Weg tusschen de Joure en Nieuweschouw, thans bij *Sijtze Jeens van der Laan* en *Vrouw* als huurders in gebruik tot St. Petri en den 12 Mei 1834, en vrij te aanvaarden.
2. Eene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHURE cum annexis, de Landen groot ongeveer 55 bunder, waarvan een klein gedeelte Bouwland, en het overige Greide, staande en gelegen onder gemelden dorpe, nabij den Zeeweg, zijnde de Huizinge gekwoteerd met no. 1, thans bij *Hans Jans Kooiker* en *Vrouw* in gebruik tot St. Petri, Mei en Jacobi 1834, en alsdan insgelijks vrij te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Donderdag den 7 November 1833, des morgens precies om tien ure, ten huize van den Kastelein *Hendrik van der Wal*, Logementhouder in het Tolhuis te Joure, en hure op dan voor te lezene Condition, die intusschen zijn te vernemen bij opgenoemden Griffier, den Boekhouder *Krijn Taconis*, te Joure en de Armvoogden *IJzak de Haan* en *Jacob Sierdsma*, te Westermeer, dewelke, indien wordt verlangd aanwijzing der Landen zullen doen.

De Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal publiek, tegen verhooggeld, presenteren te verkoopen:
1. 3 Bunder 8 v. roede 10 v. el BOUWLAND, liggende onder den dorpe Witmarsum.
2. 38 v. Roede 50 v. el DITO aldaar.
3. 18 v. Roede 37 v. el 18 v. palm GREIDLAND aldaar.
4. 85 v. Roede 70 v. el BOUWLAND aldaar.
5. Een pokje GREIDLAND, groot 19 v. roede 20 v. el, liggende in den dorpe Schraard.
6. Een HUISSTEED en HOF, zamen groot 35 v. roede 60 v. el, aldaar.

Behoorende aan *Minze de Vries*, te Schraard; alles dadelijk na de eindelijke toewijzing te aanvaarden. Breeder bij Biljetten omschreven.
Wie hieraan gading maakt, kome op Zaturdag den 9 November 1833, bij de eindelijke toewijzing, des namiddags ten 2 ure, ten huize van den Kastelein *Sijbe Martens Martensma*, in de herberg de Fuik, te Schraard.

MR. L. J. HUBER, Notaris te Sneek, gedenkt publiek bij boelgoed, ten [illegible] van *H. S. à S. van Heslinga*, op Woensdag den 6 November 1833, des [illegible]gens ten 9 ure, te verkoopen:
Allerhande soorten van MEUBELEN en HUISGERADEN, benevens MANS en VROUWEN KLEEDERDRAGT, enz.

DE OPPERSTRANDVONDER van den Eilande *Vlieland*, zal, op Vrijdag den 8 November 1833, des voormiddags ten elf ure, aldaar, ad opus jus habentium, om gereed geld, presenteren te verkoopen:
68 Stuks pk. pk. EIKEN BALKEN van 7 tot 12 el lang, en dik van 40 tot 60 duim; benevens:
103 Stuks dito EIKEN PLANKEN van 7 tot 13 el lang, van 7 tot 10 duim dik, en van 22 tot 45 duim breed; zijnde bijzonder geschikt voor den *Scheepsbouw*, en liggende bij de Haven te *Vlieland*, zeer gelegen ter vervoer; alles geborgen van de lading van het totaal verbrijzelde kofschip *Henrietta*, gevoerd geweest door kapitein C. HEINS, van Hamburg naar St. Malo gedestineerd.
Ten gerieve der gegadigden, zal Schipper *Jan L. de Boer*, daags vóór de verkooping, van Harlingen naar Vlieland vertrekken, na wiens aankomst, bij onverhoopt slecht weder, eerst een aanvang met de verkooping zal worden gemaakt.

Verkoop op Regterlijk Gezag.

De Deurwaarder P. DE VRIES, te Bolsward, zal bij executie verkoopen, op de Marktplaats, bij het Stadshuis aldaar, op Donderdag den zevenden November 1833, des voormiddags ten elf ure: Eenige MEUBELEN en HUISGERADEN, MANS- en VROUWEN KLEEDEREN enz. Gearresteerd ten verzoeke van Zijne Excellentie den Heere Minister van Financien, ter vervolging en voortzetting van den Heere Staatsraad Gouverneur van de provincie Vriesland, welke domicilie kiest ten Kantore van den Heer Arrondissements Inspecteur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen te Leeuwarden, en bij Mr. J. SCHIK, Rijks Advocaat in de provincie Vriesland, ad interim, die als zoodanig in dezen voor de Administratie occupeert, alsmede te Bolsward, ten huize van den Logementhouder HENDRIK MEIJER, aldaar, en ten laste van ANNE LOLKES DIJKSTRA, voor dezen Slager te Parrega, thans Schatter van het Slagtvee, wonende te Bolsward. — *Alles zal met contant geld moeten worden betaald.* P. DE VRIES, *Deurwaarder.*

TE HUUR of TE KOOP, op gemakkelijke Voorwaarden: Eene best gelegene BAKKERIJ, te Dockum; dadelijk te aanvaarden, en te bevragen bij B. SCHAAFSMA, Boekhandelaar aldaar. *Brieven franco.*

Bij beslotene briefjes te huur,

Voor den tijd van vijf aaneenvolgende jaren, ingaande St. Petri en twaalf Mei 1834: Eene ZATHE en LANDEN, staande en gelegen onder de stad IJlst, groot ingevolge kadastrale meting 37 bunder 47 v. roede 60 v. el, thans door *Michiel Vos cum uxore* wordende bewoond en gebruikt.
De Condition van verhuring zijn dagelijks te vernemen ten huize van den eigenaar ABM. HESSELINK, Olieslager op het Kleinzand te Sneek, bij wien de briefjes vóór of op den 5 November eerstkomende moeten worden ingeleverd.

Bij beslotene briefjes te huur:

1. DE ZATHE no. 25, te Weidum, bij *Doeke Jogchems Oostra* in huur, nu groot wordende 22 bunder 68 vierk. roede en 92 vierk. el.
2. De ZATHE no. 29, te Weidum, bij *Hijltje Jans Schaafsma* in huur, nu groot wordende 14 bunder 42 vierk. roede en 19 vierk. el.

Condition te vernemen na den 20 October 1833, en briefjes in te leveren vóór den 8 November 1833, bij J. G. PATER, in de Groote Kerkstraat, letter F, no. 263, te Leeuwarden.
NB. Briefjes van de afgaande Huurders komen niet in aanmerking.
No. 24, te Weidum, en no. 42, te Deinum, zijn aan de afgaande Huurders op hun verzoek op de hun *eerst* voorgestelde Condition *alzoo* weder verhuurd.

Onderlinge Brand-Waarborg-Maatschappij.

De Directie der Onderlinge Brand-Waarborg-Maatschappij te Woudsend, verwittigt den belanghebbenden, dat van 12 *November tot* 31 *December*, de Inschrijving ter verzekering van het STALVEE openstaat, en men zich tot dat einde bij Correspondenten als naar gewoonte kan vervoegen. *De Directeur Boekhouder,*
TROMP.

Heeren- en Dames Mantels.

J. KINK, Mr. Kleermaker op de Nieuwestad, bij de Langepijp, letter E, no. 4, berigt door deze aan het geëerd Publiek, dat hij thans is voorzien en gedurende het wintersaizoen voorzien zal zijn van eene extra fraaije sortering DAMES MANTELS, in verschillende stoffen en kleuren. Zich ten vriendelijksten bij zijne geëerde Stad- en Landgenooten aanbevelende.

Degenen welke beste KALKPUIN hebben te verkoopen, kunnen zich adresseren aan *D. RUITENSCHILD*, Mr. Timmerman op den hoek van de Weerklank bij Leeuwarden. *Brieven franco.*

De gezamenlijke TREKSCHIPPERS van *Sneek* op *Leeuwarden*, hebben de eer het handelend publiek te berigten, dat, met vergunning der respective besturen dier plaatsen, zij, gedurende den tegenwoordigen herfst, op vijf aaneenvolgende Vrijdagen, beginnende met den 8 November e. k., des morgens om zes uren van Sneek, en 's namiddags om drie uren van Leeuwarden, *buitengewoon* gedenken te varen.

D. J. HOITSMA, Verwêr te Beetgumermolen, maakt gelijk vorige jaren aan het geëerd Publiek bekend, dat hij zich aanbeveelt in het VERWEN van RIJTUIGEN, belovende eene civiele en nette behandeling.

Cursus om zich in weinig lessen in de Schrijfkunst te volmaken.

De ondergeteekende door veelvuldige aanvrage genoodzaakt zijn verblijf alhier te verlengen, berigt mits deze dat hij nog tot den 10 dezer zal voortgaan met het aannemen van Eleves, wordende alzoo de belanghebbenden verzocht, zich vóór dien tijd ten zijnent aan te melden, in het logement de Phoenix, alwaar de proeven van zijn onderwijs dagelijks ter visie zijn. F. WOUTMAN, Jr.

*** LAAT ONS DE WAARHEID IN LIEFDE BETRAGTEN, MET HET OOG OP GOD EN DEN HEMEL! *Eene stichtelijke en vertroostende toespraak aan die leden van onze Hervormde Kerk, welke,* ofschoon geheel ten onregte, *met den naam van* Dweepers *bestempeld worden.* Prijs 20 centen. Is van heden af in alle Boekwinkels voorhanden. Alsmede:
DE DWEEPER.
Een woord aan allen die de waarheid liefhebben. Door M. T. LAURMAN, *Predikant te* Oosterlittens. à f 1.
DE NEDERLANDSCHE ANEKDOTEN ALMANAK VOOR 1834. à 90 centen.

*** BIJ R. J. SCHIERBEEK, te *Groningen*, is gedrukt en alom te bekomen: L. HUFFELL, het Protestantsch Leeraarambt in deszelfs ganschen omvang; een Handboek der Praktische Godgeleerdheid. Vertaald en omgewerkt door I. BUSCH KEIZER; 1ste Deel, 1ste Stuk, f 2 - 40. Met nog 2 Stukken zal dit hoogst belangrijk Werk compleet zijn. — R. G. RIJKENS, de Vrolijke Onderwijzer onder zijne Kinderen. Een Leesboekje ter vorming van Verstand en Hart. Met Plaatjes, 15 Cent. — R. G. RIJKENS, de Vrolijke Schooljeugd, een Boekje voor aankomende Lezers, met Plaatjes, 15 Cent. — J. F. BEINS, Meesterlessen, een Leesboekje voor Kinderen. Derde en verbeterde druk, $12\frac{1}{2}$ Cent. — J. KUIJPERS, Hz., de Zelfwerkende Leerling, of Tijdwinst in Verloren Oogenblikken, 3de druk, 1ste Stukje, 25 Cent. — J. KUIJPERS, Hz., Ferdinand, of de Broeder van Willem. Een Leesboek voor Kinderen, 4de druk. — A. NUMAN, Handboek der Genees- en Verloskunde van het Vee, 3de druk, f 2 - 50.

*** A. KLOOTS, te *'s Gravenhage*, geeft heden uit en heeft bij den Boekhandelaar SURINGAR, te Leeuwarden, en verder alom verkrijgbaar gesteld:
I. VAN SPALL, GUSTAAF RIJZING *en* MATTHIJS BIEZER of de vruchten der opvoeding. Een tafereel uit het begin der negentiende eeuw. Met eene titelplaat. Prijs . . . . . f 3 : 40.
II. Hetzelfde werk, in kartonnen band, tot Boekgeschenken . . . „ 3 : 60.
III. ANDRIESSEN, EER EN TROUW of het lijden en de vreugde eener brave doch ongelukkige familie. Een belangrijk verhaal uit de geschiedenis van onzen leeftijd. Twee deelen. Met titelplaten . . . . . f 5 : 90.
IV. PETISCUS, DE SLAGTOFFERS VAN VOLKSBEROERINGEN; een geschiedkundig tafereel uit de belangvolle jaren 1789 — 1814. Met eene titelplaat. f 2 : [illegible]
V. KORTE BEANTWOORDING DER VRAAG: *Wat moet men denken van die leden der Nederlandsche hervormde kerk, welke in het begrip staan, dat hunne leeraars van de zuivere leer van het Evangelie zijn afgeweken, en uit dien hoofde zich aan derzelver prediking onttrekken?* Derde vermeerderde en verbeterde druk. . . . . f [illegible]
VI. HARTELIJKE EN BROEDERLIJKE VERMANING aan mijne medeleden der [illegible] kerk in Nederland. Door den schrijver der KORTE BEANTWOORDING.